

Onderzoek naar geïndiceerde preventie van depressie en angst bij bewoners van verzorgingshuizen

Gepubliceerd: 13-10-2006 Laatste bijgewerkt: 09-05-2024

Binnen dit project wordt onderzocht of de inzet van een geïndiceerd preventieprotocol, zo veel mogelijk op maat van de individuele bewoner, de incidentie van depressie en angststoornissen na twee jaar kan verminderen ten opzichte van controlegroep...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving nog niet gestart
Type aandoening	Psychische stoornissen
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON29852

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

DIP

Aandoening

- Psychische stoornissen

Synoniemen aandoening

angststoornis, depressie, gegeneraliseerde angst, somberheid

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Vrije Universiteit Medisch Centrum

Overige ondersteuning: ZONMW

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: angst, depressie, Preventie, zorg op maat

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Incidentie van depressie en angststoornissen bij bewoners van verzorgingshuizen

Secundaire uitkomstmaten

Symptomen van depressie en angst en kwaliteit van leven bij bewoners,

tevredenheid over de behandeling, naast kosten van gebruik van

gezondheidszorgvoorzieningen

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

De Nederlandse bevolking veroudert in hoog tempo. Overheidsbeleid richt zich op mogelijkheden om zo lang mogelijk in eigen omgeving te blijven wonen en functioneren. Ouderen verhuizen pas naar een verzorgingshuis als ondersteuning thuis niet meer toereikend is. Hierdoor wordt de populatie in deze settings kwetsbaarder. Psychiatrische ziekte, vooral depressie en angst, komt veel voor bij ouderen in verzorgingshuizen. Geschat wordt dat 30% van de bewoners symptomen heeft van depressie en angst, zoals lusteloosheid, eenzaamheid en gevoelens van hopeloosheid. Bovendien ontwikkelt 10% van de bewoners met deze symptomen een depressieve stoornis of een angststoornis. Deze aandoeningen hebben bij ouderen een slechte prognose, hebben een grote impact op hun welbevinden, en leiden tot hogere mortaliteit.

In de verzorgingshuizen bieden verzorgenden en verpleegkundigen momenteel dagelijkse zorg en begeleiding, terwijl de huisarts de medische verantwoordelijkheid heeft. De zorg richt zich vooral op somatische verzorging, op beperkingen en op voorkomende medische problematiek. Ouderen in verzorgingshuizen, maar ook hun begeleiders, vinden het vaak lastig om psychische klachten te onderscheiden van de gevolgen van hun fysieke veroudering. Een duidelijke hulpvraag ontbreekt daarom ook vaak.

Momenteel worden symptomen van depressie en angst bij ouderen slecht (h)erkend en worden specifieke interventies zelden op systematische wijze aangeboden. Er bestaan echter verschillende effectieve behandelingen voor deze stoornissen die bij verschillende gradaties van de klachten kunnen worden ingezet, waardoor

ernstige aandoeningen in belangrijke mate te voorkomen zijn.

Doel van het onderzoek

Binnen dit project wordt onderzocht of de inzet van een geïndiceerd preventieprotocol, zo veel mogelijk op maat van de individuele bewoner, de incidentie van depressie en angststoornissen na twee jaar kan verminderen ten opzichte van controlegroep die gebruikelijke zorg krijgt. Tevens zal de haalbaarheid en kosteneffectiviteit van een dergelijke opzet in verschillende verzorgingstehuizen in Amsterdam worden beoordeeld.

Onderzoeksopzet

Gerandomiseerd klinisch interventie onderzoek

Onderzoeksproduct en/of interventie

De stapsgewijze aanpak bestaat uit een eerste interventie gericht op psycho-educatie met behulp van zelfhulp-programma's en vervolgens keuze uit verschillende ondersteuningsmogelijkheden, variërend van een medisch consult vanuit een psychosomatische invalshoek tot geschikte vormen van kortdurende psychotherapie. Wanneer hierna voortgezette behandeling noodzakelijk blijkt wordt de bewoner doorverwezen naar gespecialiseerde hulpverlening.

Inschatting van belasting en risico

De screening van de bewoners vindt plaats door middel van een vragenlijst die door de eigen begeleiders wordt aangeboden. De belasting per vragenlijst is 10 * 15 minuten. Bij bewoners die in aanmerking komen voor deelname aan het stepped care project vindt vervolgens een gestandaardiseerd interview plaats in de eigen woonomgeving. De belasting per interview is 15 - 30 minuten. Bewoners die geïnccludeerd worden ontvangen vervolgens vragenlijsten na 3, 6, 9, 12 en 24 maanden en worden na 12 en 24 maanden nogmaals geïnterviewd. De belasting van deze vragenlijsten is 20 * 25 minuten. Aangezien de interventies een aanvulling betekenen op de huidige zorg is de inschatting van een risico nihil. Voordelen van dit project voor bewoners van de verzorgingshuizen zijn dat de klachten eerder worden herkend, zorgvuldiger vervolgd en op maat behandeld worden, omdat onderscheid wordt gemaakt in verschillende gradaties van de klachten en bijpassende interventies.

Contactpersonen

Publiek

Vrije Universiteit Medisch Centrum

v.d. Boechorststraat
1081 BT Amsterdam
NL

Wetenschappelijk

Vrije Universiteit Medisch Centrum

v.d. Boechorststraat
1081 BT Amsterdam
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

bewoner van verzorgingshuis, leeftijd 75 jaar en ouder, symptomen van depressie en/of angst

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

depressieve- en/of angststoornis volgens de criteria van DSM-IV, dementie

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Interventie onderzoek
Onderzoeksmodel:	Parallel
Toewijzing:	Gerandomiseerd
Blindering:	Enkelblind
Controle:	Actieve controle groep
Doel:	Preventie

Deelname

Nederland	
Status:	Werving nog niet gestart
(Verwachte) startdatum:	01-09-2006
Aantal proefpersonen:	180
Type:	Verwachte startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Amsterdam UMC

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register

CCMO

ID

NL13363.029.06